

Užitečné rady, jak komunikovat se studentem, který má:

❖ zrakové postižení

- oslovíme ho jako první, a to z dostatečné vzdálenosti a ze směru „zepředu“(čelem k němu), aby předešel úleku
- pokud známe jeho jméno, je vhodné jej oslovit jménem a vzápětí se představit, aby věděl, s kým hovoří
- je vhodné přirozeně podporovat oční kontakt (u studentů, kterým to funkční zrak dovolí) a být do jisté míry tolerantní k nepřirozené pozici studenta se zrakovým postižením - úspěchu někdy dosáhne pouze za jistých podmínek (např. z jiného než přímého pohledového úhlu, přiblížením ke komunikačnímu partnerovi apod.), je nevhodné otáčet se při hovoru čelem jinam
- *u nevidomého studenta* vždy mluvíme přímo s ním, nikoliv s jeho případným doprovodem ve 3. osobě (př. „Ať si sedne. Má občanku? Apod.“)
- za vhodné je považováno podání ruky, jde o jakousi náhradu očního kontaktu; pokud se rozhodnete ruku podat, upozorněte jej na to, předejete tím nepřijemnému úleku
- nebojte se používat pojmy „uvidíme, koukněte se, podívejte se“
- v případě, že má nevidomý student vodícího psa, na psa nemluvte, nehlad'te ho ani jej nekrmte
- pokud byste někdy chtěli nevidomému studentovi pomoci, vždy se nejprve zeptejte, zda si to přeje
- nikdy nepřesouvejte osobní věci nevidomého studenta bez jeho vědomí
- při vedení se ho optejte, za jakou ruku chce vést, chytne se vás nad loktem a jde cca půl kroku za vámi; vždy je dobré používat konkrétní termíny – vlevo, vpravo x ne tam, tudy...

❖ sluchové postižení

- komunikaci je dobré neomezovat, ale spíše se snažit najít cesty, jak se vzájemně lépe dorozumět ->

student s nedoslýchavostí

- mluvíte klidně, přirozeně, nezvyšujte hlas; nevolte příliš rychlé tempo řeči, artikulujte zřetelně x ne přehnaně, bez plných úst
- nemluvte příliš dlouho, střídejte se často v hovoru
- důležité informace raději zopakujte
- stůjte vždy tak, abyste neměli za zády prudké světlo, směrem zády k oknu by měl stát student se sluchovým postižením, aby vám dobře viděl do obličeje
- při komunikaci ve skupině se posad'te nejlépe do kruhu (aby bylo vidět všem do tváře)
- komunikujte ideálně v klidném prostředí bez okolních rušivých zvuků (televize, rádio)

neslyšící student

- pokud má s sebou neslyšící student tlumočníka, mluvíte přímo na studenta, s kterým také udržujte oční kontakt
- stůjte vždy tak, abyste neměli za zády prudké světlo
- tlumočnick musí být vždy vedle slyšící osoby, jejíž řeč tlumočí, neslyšící člověk potřebuje vidět jak na tlumočnicka, tak i na hovořící osobu.
- je třeba mít na paměti, že každý neslyšící neumí odezírat
- mluvíte svým obvyklým tempem, tlumočnick vás sám upozorní, bude-li třeba řeč zpomalit
- ujistěte se, že neslyšící student porozuměl tomu, co jste mu sdělili

❖ ***tělesné postižení***

- vždy komunikujte přímo se studentem s tělesným postižením, ne s jeho doprovodem
- pokud se student pohybuje na vozíku, měli byste se snažit udržovat s ním oční kontakt a být skloněni zhruba ve stejné výšce, aby se na vás nemusel stále otáčet
- vždy se nejprve zeptejte, zda o případnou pomoc stojí či jak má pomoc vypadat (např. jak manipulovat s vozíkem apod...)
-

❖ ***vadu řeči – koktavost***

- volte pomalé tempo řeči
- nedokončujte za studenta jeho sdělení a poskytněte mu dostatek času na slovní vyjádření